

VIVU ZEMJU PROLETĀRIEĻI, SAVIENOJETIES!

LENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀ PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN
PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta

Nr. 26 (5875)

Ceturtdien, 1989. gada 2. marts

Maksā 3 kap.

NOSLEDZIES pirmsvēlēšanu kampaņas otrs posms — 312. Preiļu nacionālā teritoriālā vēlēšanu apgabala. Tas bija ļoti vētrains, pēc satura — jauns darba kolektīviem un vēl nepārbaudīts praksē. Tas atklāja daudz nepilnību un līdz gālam nepateikta likumā par PSRS tautas deputātu vēlēšanām.

Par to, kā notika PSRS tautas deputātu kandidātu izvirzīšana, apgabala komisija ziņoja agrāk. Sodien gribu pievērst uzmanību tam, kā tika sagatavota un noritēja apgabala priekšvēlēšanu sapulce, kura izraisījusi daudz strīdu un emociju. Delegātu izvirzīšanas process uz apgabala priekšvēlēšanu sapulci burtiski uzjundija visus mazos un lielos kolektīvus. Te atkal atklājās likuma par vēlēšanām nepilnības, jo pārstāvniecība no katra kolektīva uz apgabala sapulci tika noteikta vlenāda gan maziem kolektīviem (piemēram, rajona kara komisariātam), gan arī lieliem (piemēram, republikāniskais projekta sanās un māju būves trests, stikla fabrika, eksperimentāla biokimiskā rūpniča, agrofirma «Krasnij Oktjabr» utt.).

Saskaņā ar likumu apgabala komisija — nolēma organizēt priekšvēlēšanu sapulci, jo cīta cīta kandidātu reģistrācijai nebija, proti — sapulce netiek saņauktā tad, ja ir izvirzīti ne vairāk kā divi kandidāti (likuma 38. pants). Pie mums bija izvirzīti 10 kandidāti.

Sapulces sagatavošanas laikā atklājās daži negatīvi momenti. Piemēram, uz apgabala priekšvēlēšanu sapulci par delegātiem darba kolektīvi vai to padomes izvirzījās lielākoties tautas izglītības, medicīnas, kultūras, inženierītēhniskos darbinieku, laukaimniecības speciālistus. No 540 izvirzītajiem delegātiem tikai 19,6 procenti bija strādnieki, 3,8 procenti ierindas kolhoznieki, komunistu un komjauniešu delegātu sastāvā bija 25 procenti. Pēc nacionālā sastāva — apmēram 420 latvieši un apmēram 120 krievi rūnājošie iedzīvotāji, lai gan rajonā proporcija starp vēlētājiem ir 2:1.

Gatavojoj sapulci, apgabala vēlēšanu komisija veica lielu darbu. Komisijas locekļi, nerēķinoties ar savu laiku, rūpīgi gatavoja šo pasākumu, pārdomāja sapulces reglamentu, noteica delegātu reģistrācijas kārtību, atrisināja transporta jautājumus utt.

15. februārī agrofirmas «Krasnij Oktjabr» kultūras nams viesmīligi uzņēma apgabala priekšvēlēšanu sapulces delegātus no darba kolektīviem, deputātu kandidātus, ciemīnus. Zāle bija aizpildīta līdz pēdējai vietai.

Tas, kurš bija šajā sapulcē, atcerēsies tās saspringtumu un diemžēl arī dažas nekorektas rūnas. Visiem klātesošajiem bija dota iespēja izteikties, bet bija jaušams «stiprs nemiers», kad no tribīnes runāja «svēše» kandidāti. Zāle sāka skanēt pazemojī aplausi. Daudzas delegātu grupas sīta ar papēziem pa gridu (šīs grupas zālē bija izvietojusās pēc iepriekš izstrādāta plāna). Blīja nepatīkami dzirdēt, kad no zāles kandidātu adresē skanēja asas replikas vai vienkārši provokatoriski jautājumi. Lai cīt nepatīkami teikt, taču šādu noskaņojumu šajā sapulcē veidoja daudzi cīnījamie pedagogi, kuri bija delegāti no saviem kolektīviem, lai aizstāvētu savu kolektīvu viedokli. Sevišķi

aktivitāti izrādīja Preiļu 1. vidusskolas skolotāji.

Sodien gribas daudziem oratoriem jautāt: «Kas ir devīs morālas tiesības izturēties tik nievājoši pret rajonā cīnījamiem cilviekiem: P. Barkovski, V. Veidi, J. Romānu un citiem kandidātiem?» Aiz šo cilvēku muguras daudzi gadi vadītāja smagajā darbā, liela pierede un netikai sava kolektīva cilvēku, bet arī daudzu citu cīņu. Tika sameklēti visdažādākie iemesli, lai viņus kompromitētu. Sevišķi tas

Bet šī labā griba netika reālizēta, jo lielākā daļa nelabvēlīgi noskanoto delegātu neļāva viņam uzstāties, līdz ar to parādot savas uzvedības ētiku sabiedrībā. Atkal tika izvirzīta bēdīgi slavenā frāze: «Kas nav ar mums, tas ir pret mums!» Bet kur tad izdaudzinātais viedokļu plurālisms? Un kur LTF līderu aicinājumi par visplašāko demokrātiju pirmsvēlēšanu kampaņā?

Vislielākā emocionālā spriedze bija tad, kad tika lemts par kandidātu skaltu, kurš jāiesniedz misija tika sasaukta uz ārpus-kārtas sēdi.

Gribu iepazīstināt lasītājus ar ūsi sēdes dažām ipatnībām. Tās laikā parādījās neviens neaicināts LTF pārstāvis, divi nepazīstami pilsoni, kā arī J. Kalvāns — bijušais partijas darbinieks, kurš atbrivots no darba partijas komitejās, un 21. pārvietajamās mehanizētās kolonās juriskonsultē I. Garjāne. Viens no LTF pārstāvjiem nekautrēdamies izvietoja kabineta vidū kinoaparātūru un pazinoja, ka viņam ir uzdevums sēdes gaitu uzfilmēt. Kad viņam tika uzzots jautājums: «Kas jūs šeit ir atsūtījis?», atbildēja viennozīmīga: «Esmu no Livānu biokimiskās rūpnicas, no G. Udrovska.» Bet — kāpēc? Mūsu sēde taču piedālījās rūpničas direktors A. Sedvalds, un mēs tak neesam tik vēsturiskas personības, lai mūs iemūžinātu kinolenētē.

«Nākamajām paaudzēm,» — pārvulsis atbildēja «operators». Protams, filmēt jaunajam cilvēkam nebija jauts. Piedāvājām, ja viņš vēlas, noklausīties sēdes gaitu. Vai Jūs, iekams nodot publicēšanai avīzē materiālu, kurš bez pierādījumiem nomēlo deputātu kandidātu, painītiesējāties, kas ir vēstules autors? Piemēram, vai noskaidrojāt, kur un par ko strādā biedrs Kārklinš? Vai šis pilsonis agrāk nav sauktis pie kriminālatbildības? Vai viņam ir žēlsirdības kustības juridiskas personas statuss, par kuras organizatoru sevi dēvē Kārklinš? Uz kāda pamata cilvēks, ar kuru biju visai pavirši pazīstama pirms 24 gadiem (kopīga darba vieta zinātniskās pētniecības institūtā) un ar kuru tagad, pēc tik daudziem gadiem, pavasarī klātienē tikai divas reizes, tik kompetenti un kategoriski spriež par deputātu kandidātu rakstura īpašībām? Vai ir zināma to anonīmo personu profesija, darba vieta, vārdi un uzvārdi, kurus E. Kārklinš sauc par savas kustības aktivistiem? Vai šie cilvēki ir personiski pazīstami ar Marinu Kosteņecku? Ja nav, tad uz kādu dokumentu (vai baumu?) pamata viņi ir gatavi «atmaskot» deputātu kandidātu un aicināt pret viņu balsot? Vai Jums, biedri Romanov, ir zināms, ka nepatiess baumu izplatīšana par deputātu kandidātu ir aizliegta un tiek sodīta saskapā ar likumu? Vai Jūs esat pārliecīnāts, ka agitāciju pret Kosteņecku, kuru tikai Jums piedāvā pilsonis E. Kārklinš, tautas tiesā nenovērtēs kā rupju politisku apmelojumu, kas vērts pret PSRS tautas deputātu kandidātu? Vai Jūs esat lasījis Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs padomju darba nodalas vadītāja vietnieces N. Cupānes atbildes laikrakstā «Sovetskaja molodjož» korespondentam šī gada 23. februārī publicētajā rakstā «Ar politiskās cīnās metodēm?» Vienā no atbildēm par agitāciju pret kandidātiem, cita starpā, ir teikts, ka, apspriežot deputātu kandidātu politiskos uzskatus, viņu personīkas un lietišķas īpašības, nedrīkst pārkāpt ētisko normu robežas, ka nav pieļaujama cilvēcības un nacionālās cīnības aizskaršana, personiska, intīma rakstura informācijas izmantošana.

Jūs gribējāt zināt sīkāk...

• LOTI PRETRUNIGU REAKCIJU VELETĀJU VIDU RADIJUSI 312. PREIĻU NACIONĀLI TERITORIĀLA VELESĀNU APGABALA PRIEKŠVELESĀNU SAPULCE UN TAS IZNAKUMS — PAR PSRS TAUTAS DEPUTĀTU REGISTRĒTĀ TIKĀ RAKSTNIECI MARINU KOSTENECKU SAVU VIEDOKĻI SINI SAKARĪBA SODIEN IZSAKA APGABALA VELESĀNU KOMISIJAS PRIEKSSĒDETAJS

bija jūtams, kad apsprieda re-publikas Valsts agrorūpniecīkās komitejas priekšsēdētāja biedra V. Rimāsevskā kandidātūru.

Daudzus apgabala vēlēšanu komisijas locekļus līdz šodenai pārsteidz (un rada nesaprāšanu) tā spriedze, tā atmosfēra, kas valdīja zālē. Tur tācū bija netikai to kolektīvu pārstāvji, kas izvirzījuši cīnījamo Marinu Kosteņecku, bet arī 35 kolektīvu pārstāvji, kas bija izvirzījuši cītus kandidātus. Diemžēl pilsonības principiālītās pletika tikai J. Lasmanim, I. Jersovam, B. Laižānam un O. Bubnovskim, kuri uzstājās, lai atbalstītu savus kandidātus, neplevēršot uzmanību troksnim zālē un centieniem nepieļaut runāšanu (pārējie runātāji atbalstīja M. Kosteņeckas kandidātūru).

Daudzi delegāti diemžēl neprata aģitēt par saviem kandidātiem apgabala priekšvēlēšanu sapulcei. Ūskatu, ka šodien vienīm ir neērti skatīties acis saviem kandidātiem.

Jāmēcās novērtētā situāciju, kas veidojas apgabala sapulcē, nesteigties ar pārsteidzīgiem se-cīnījumiem, bet gan mierīgi visu izanalizēt un izstrādāt attieksmi pret kandidātiem. Tad neradīsies tāda situācija, kāda bija arī apgabala priekšvēlēšanu sapulcē Daugavpili.

Komisijas locekļiem radīja neizpratni arī fakts, ka iekarsušie delegāti aizmirsa par elementāru kultūru un cīnu pret klātesošajiem ciemīnem, kurus bija uzainājusi apgabala komisija. Viņu vidū bija Daugavpils cīnīcības tresta pārvaldnieks A. Providenko, kurš izvirzīts pārdeputātu kandidātu 709. teritoriālā vēlēšanu apgabala. Izmantojot to, ka sapulcē piedalās rajona kolektīvu vairākuma pārstāvji, viņš gribēja runāt ar vēlētājiem par mūsu problēmām, iepazīstināt ar savu PSRS tautas deputāta kandidāta programmu.

Protams, ne visi paredzēja, ka balsosānas rezultātā var palikti tikai viens kandidāts. Taču, kad apgabala komisijas priekšsēdētājs centās to izskaidrot un piedāvāt kompromiss variantu — registrēt visus devīnus kandidātus (lai vintem būtu iespēja līdz vēlēšanām novērtēt savus spēkus un pašiem nonemt savu kandidātūru), tas tika uzņemts ar sašutuma vētru: «Kas komisijas priekšsēdētājam devīs tiesības izvirzīt savus noteikumus?». Rezultātā, kā varēja paredzēt, palikta tikai M. Kosteņeckas kandidātūra, kura arī tika reģistrēta apgabala vēlēšanu komisijas sēdē. (Lasītāju zināšanai gribu pazīnot, ka likums neaizliezēd reģistrēt vienu kandidātu, ja viņš ir saņēmis vislielāko atbalstu.)

Taču pēc pāris dienām sākās zvani ar pretenzijām, kolektīvi protesti (kad tapa šis raksts — 11). Apgabala komisija ir protesti, kurus parakstījuši dažādu darba kolektīvu 446 pārstāvji. Desmiti pilsonu ir personīgi un pa tālrundi griezušies apgabala komisijā ar pretenzijām, kāpēc reģistrēts viens kandidāts. Jautājums nav izvirzīts personiski pret M. Kosteņecku. Tā būtība ir cita — kāpēc vēlēšanu bīletenā 26. martā būs tikai viens kandidāts? Kur ir izvēlēs tiesības? Un tamlīdzīgi. Tāpēc 21. februārī apgabala vēlēšanu ko-

misija tika sasaukta uz ārpus-kārtas sēdi.

Gribu iepazīstināt lasītājus ar ūsi sēdes dažām ipatnībām. Tās laikā parādījās neviens neaicināts LTF pārstāvis, divi nepazīstami pilsoni, kā arī J. Kalvāns — bijušais partijas darbinieks, kurš atbrivots no darba partijas komitejās, un 21. pārvietajamās mehanizētās kolonās juriskonsultē I. Garjāne. Viens no LTF pārstāvjiem nekautrēdamies izvietoja kabineta vidū kinoaparātūru un pazinoja, ka viņam ir uzdevums sēdes gaitu uzfilmēt. Kad viņam tika uzzots jautājums: «Kas jūs šeit ir atsūtījis?», atbildēja viennozīmīga: «Esmu no Livānu biokimiskās rūpnicas, no G. Udrovska.» Bet — kāpēc? Mūsu sēde taču piedālījās rūpničas direktors A. Sedvalds, un mēs tak neesam tik vēsturiskas personības, lai mūs iemūžinātu kinolenētē.

Iepriekšējā dienā bija saruna ar tālrundi ar Centrālo vēlēšanu komisiju Maskavā, kā arī ar Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidiu juridiskās nodalas vadītāju A. Krūminu. Abās instances sanāmām atbildē, ka šajā situācijā apgabala vēlēšanu komisija ir tiesīga izlemt jautājumu par papildus priekšvēlēšanu sapulci, lai reģistrētu vēl vienu val vairāk kandidātus, kuri nav atsaukuši savas kandidātūras, bet ne vēlāk par 22. februāri.

Sēdes gaitā sanāmām protesti (telefonogrammas veidā) no Rīgas, no M. Kosteņeckas (iau reģistrētā kandidāta) uzīcības personas. Savā protestā V. Saveljevs lūdza komisiju būt objektīviem pret savu kandidātu un nepārkārt likumu (kaut gan pārkāpums šeit nebija domāts).

Sēdes pierādījumi, 22. februāri, runājot pa tālrundi ar b. Saveljevu, es lūdza viņu izskaidrot Marinai Grigorievai radītos situāciju un piekrīst papildus priekšvēlēšanu sapulcei, lai vēlēšanas notiktu plašos demokrātiskos ārsteklos, lai būtu vēl kaut viens kandidāts. Piekrīšana na-augstinātu viņas autoritāti vēlētāju vidū. Uzskatot sevi par stipru kandidātu, viņai nebija ko haidties. Bet tāds lēmums nesekoja...

I LGI un vētrīnī apgabala komisija apsprieda šo jautājumu. Nemit vērā, ka, izņemot V. Rimāsevski, visi pārējie kandidāti bija atteikuši balotēties 312. nacionāli teritoriālā apgabala un līdz sapulcei paraliksi tikai nepilna diennakts, komisija ar balsu vairākumā nolēma papildus priekšvēlēšanu sapulci nesasaukt. Drīz pēc tam man piezīmēja no Latvijas televīzijas un stingra sievietes balss iautāja: «Kas pie jūs tur raionā notiek?» Es atbildēju: «Ne-kas sevišķs. Vējš izdzēnā māko-nus, un drīz parādisies saule...».

P. ROMANOV,
312. Preiļu nacionāli teritoriālā vēlēšanu apgabala komisijas priekšsēdētājs

Lūdzu
vārdu!

1989. gada 23. februāri laikrāsta «Lenina Karogs» bija publicēta partijas Preiļu rajona komitejai adresēta pilsona Ē. Kārklinā vēstule. Sakarā ar to, ka vēstule bija publicēta kopā ar redakcijas piebūdi, kurā izskanēja vēlējums dzirdēt manu atbildi uz Ē. Kārklinā iesniegu-mu, uzskatu par nepieciešamu pažīnot sekojošo.

Iesnīguma stilis un pats pañē-miens, proti — griezties pie Preiļu rajona sabiedrības ar avīzes starpniecību, izmantojot partijas rajona komitejas atbalstu, pieteikumi skaidri runā par autora ētiku uu morāli. Apmelotās pie mums augstu vērtēja trīsdesmitajos un četrdesmitajos gados, taču tagad, kad valsts pilna balsi atmasko stalinisma nozīlegumus pret cilvēci, tāda primītiva personisko rēķinu kārtosās metodes jāuzskata ja ne par galīgi atmetu, tad — katrā gadījumā — par novecojušu gan.

Sajā sakarībā gribu uzdot dažus jautājumus partijas Preiļu rajona komitejas sekretāram (vienlaikus — 312. Preiļu nacionāli teritoriāla vēlēšanu apgabala komisijas priekšsēdētājam) P. Romanovam, jo uzskatu, ka vēlēšanu komisijas priekšsēdētājam Ē. Kārklinā vēstule nevarēja būt noslēpums.

Vai Jū

Kā ar netīru lupatu...

Pēc aiziešanas pensijā ar lieku interesi sekojam daudzu laikrakstu publikācijām, televīzijas pārraidēm. Sevišķi lielu interesiju domu apmaiņu izralsa gudru cilvēku rīkotās diskusijas. Loti patīk pārraides «Panoramā», «Globuss», «Labvakar», «Savai zemītei», «Atvasara», «Cēliskās časī», «Vzglād» un citas, tākai pēdējā rādījumā mums ne patīk muzikālā daļa, jo nogurina smadzenes.

Un nu, lūk, Ē. Kārkliņa «netīras veļas» mazgāšana laikraksta «Lenina Karogs» 1989. gada 23. februāra numurā. Tā ir tāda nekorekta apvainojumu virknēšana un joti analoga tam, ko mēs redzējām 19. februāra televīzijas raidījumā «Labvakar» par kāda Leiningradas pilsētas vēlēšanu apgabala priekšvēlēšanu sapulci. Sajā apgabala izvirzītis par deputātu kandidātu V. Korotičs, plaši pazīstamā izdevuma «Oroņek» galvenais redaktors. Tas pats redaktors, kurš iau partijas 19. konferences laikā nebaudījās nostāties pret pārbūves bremzētājiem un kukujnēmējiem, ko vēlāk arī pierādīja. Kāds tur brīnumis, ja tagad

vienkārša tauta sāk domāt un palīdz pierādīt.

Tikai nesaprotam, kā apgabala priekšvēlēšanu sapulcē burtiski iebruka un leņema balkonus un zāles telpas naidigais grupējums «Pamātī», par kura eksistenci mēs esam lasījuši. Zinām arī to, ka šī pati grupa «Pamātī» noskočo godīgos Leningradas pilsoņus pret mūsu sarkanajiem latviešu strēlniekiem. Tās uzbrukumi V. Korotičam bija tāpat formulēti, kā Ē. Kārkliņa pret mūsu deputātu kandidātu M. Kosteņecku vērstie, proti, ar kacu atvēršanu un vēlētāju glābšanu no «pazušanas».

Neesam lasījuši 14. februāra laikrakstu «Советская молодежь», bet ja tas raksts vai kritika ir rakstīta Ē. Kārkliņa stilā, kā pieņemtā petīcija, tad tas ir vairāk nekā nesolids.

Ē. Kārkliņš raksta: «Marina Kosteņecka nav spējīga praktiski darboties nevienā dzīves sfērā, jo savu rakstura dēļ gandrīz vienmēr nonāk konfliktā ar anāktējiem cilvēkiem».

Tas ir labs raksturojums. Tas nozīmē, ka mūsu izvirzītā depu-

tāta kandidāte Marina Kosteņecka ir tiešs cilvēks, kurš nelokās birokrātijas vējēm lidzi, var pateikt to, ko domā, jo stagnātu, blatu un pašlabuma meklētāju vēl ir biezis. To pašu apstiprināja arī rakstnieks Pīstavkins savā tīkšanās reizē ar Rīgas iedzīvojājiem. Viņš atzina, ka M. Kosteņecka ir gudra krievu tautības publiciste un rakstniece, taču viņas raksturā nav samierināšanās ar nebūšanām, ko, protams, izraisa cilvēki, kas nepienem jauno.

Kā M. Kosteņecka ir aizskārusi augsti godātā Ē. Kārkliņa jutu stīgas? Mūsuprāt, gluži vienkārši. Neatceramies vairs datumu, tikai droši zinām, ka tas bija pēc Armēnijas nelaimes.

Latvijas TV parādīja, kā Ē. Kārkliņš, sadabūjis nealzīsargāto, veco un vientojo Rīgas iedzīvojāju sarakstus ar adresēm, burtsi uz ielas pulcināja ap sevi garāmgājējus, piedāvādams veco jauju adreses — it kā palīdzības sniegšanai. Taču dažu dienu starplaiķā milicijas darbinieks no televīzijas ekrāna brīdināja Rīgas un republikas iedzīvotājus, lai sargās no lēttīcības un ne-

lēttīcīgos.

Tūlīn arī sekija M. Kosteņeckas protesta televīzijā. Pirmkārt, viņa nosodīja Rīgas izpildkomiteju atbildīgus darbinieku, kas tāk vieglprātīgi devuši nealzīsargātu cilvēku adreses Ē. Kārkliņam. Tas bija logisks un taisnīgs rakstnieces solis, taču pēdējais to uzpēma kā dziļu personisku apvainojumu.

Tautietis Ē. Kārkliņš ir pārēkinājies. Lauku cilvēks ir spējīgs atšķirt graudus no pelavām. Šī zīpa viņa palīdzības mums nevajag. Būtu labāk ar savu pāri plūstošo enerģiju nācis un palīdzējis «stutēt noplicinātos laukus.

Bez mazākās šaubīšanās šī raksta autori atdos savas balsis par krievu tautības publicisti un rakstnieci Marinu Kosteņecku.

A. RIVANS,
Lielā Tēvijas kara invalīds

A. RIVĀNE,
darba veterane

P. S. Honorāru lūdzam pārskaitīt
Latvijas Tautas frontei.

Laikraksta „Lenina Karogs“ redakcijai

Mēs, kuri izvirzījām rakstnieci un publicisti Marinu Kosteņecku par deputātu kandidāti, tie, kuri bašojuši par viņu priekšvēlēšanu sapulcē, pazīstam viņu un zinām, kāpēc mēs to darām. Mēs ticam viņai un nereizām nepieciešamību, lai mūsu rajonu kādas grāsitos paglābt no «ambicioza deputāta» «Zēlsirdības» vārdā.

«Zēlsirdības» kustības aktīvists Ē. Kārkliņš, kura tā sauca maiņu ziņojums ar kādu atbildīga rajona darbinieka palīdzību iekļuvis laikrakstā, savus personīgos rēķinus lai kārtējā rakstnieci pats.

Mēs saprotam, ka plurālisma laikā laikrakstam jāatspogulo dažādiem viedokļi, un tomēr pēc 23. februāra numura izlasišanas gribējās nomazgāt rokas.

Neskatoties uz rajonā radito netiro spēli priekšvēlēšanu kampanā (skat. publikāciju ar rajona partijas komitejas darbinieku 27 parakstiem), paliksim uzticīgi mūsu izvirzītajam deputātu kandidātam un 26. martā balsosim par Marinu Kosteņecku.

T. DAVIDENKO,
Livānu eksperimentālās biokimiskās rūpniecības arodkomitejas priešsēdētāja

A. AUZĀNE,
rūpniecības sieviešu padomes priešsēdētāja

A. KLEINA,
rūpniecības sieviešu padomes redakteure

REZONANSE

Cienījamā laikraksta „Lenina Karogs“ redakcija

Kas ir šīs Ē. Kārkliņš, kura iestieņumā partijas rajona komitejai «Lenina Karogs» publīcēja 23. februāra numurā? Vai mēs nebūtu iešērojuši kādu no šī cilvēka darbības aspektiem? Viņš ir parakstījies kā «Zēlsirdības» kustības veidotājs, bet par viņu esam maz dzirdējuši. Ja nu vienīgi tagad viņš kļūs «slavens», nozākajot cilvēku, kura vārds saistīs ar Zēlsirdības kustību šī vārda vistiešākajā nozīmē.

Zēl, ka šīs «kustības veidotājs» nebija to 503 apgabala

priekšvēlēšanu sapulces delegātu vidū, kuru pārstāvji runāja par Marinu Kosteņecku, uzsverot viņas pašaizledzīgo darbu cīņā par cilvēku. Jau labi sen M. Kosteņecka uzsāka publikācijas presē par dzīvo vecāku bāreniem bērnunāmos un internātiskos, viešot dzīļu satraukumu visā sabiedrībā. Paldies rakstnieci par lielo personisko drossmi izkliegt savu un visas sabiedrības sāpi laikā, kad bijām parāduši nesaskatīt būtisko dzīves negativajās parādībās.

Uzskatām, ka Ē. Kārkliņa iestieņumā galvenais motīvs — klaja nenovidība un zemiskums, nomelnojot cienījamu cilvēku un sakonīpromitējot M. Kosteņecku sabiedrības acīs pirmsvēlēšanu laikā.

Lūdzam un pieprasām redakciju iepazīstināt mūsu rajona laisītājus ar Ē. Kārkliņu un viņa darbību «Zēlsirdības» kustībā.

Livānu 1. vidusskolas skolotāji (27 paraksti)

Par „ambiciozo“ deputāta kandidāti

Neuzskaitīšu, ko mūsu deputāta kandidāte M. Kosteņecka ir devusi kā rakstniece un publiciste, tas joti daudzēm mūsu rajona vēlētājiem labi zināms. To, ko televīzijas pārraidei runāja rakstnieks Pīstavkins, manuprāt, Ē. Kārkliņš nav pareizi sapratis. Es šo sacīto saprotu tā, ka M. Kosteņecka ir smaga rakstura cilvēks, bet ne rupja un neiejūtīga, bet gan stipra, atklāta, godīga rakstniece un publiciste, kura visu uzsākto novēl līdz galam. Viņas raksturā nav nekā no augstprātības, uzpūtības, godkāres, patmīlibas un lielibas, kā to apgalvo Ē. Kārkliņš. Viņa ir parasta, atsaucīga, vienkārša, sirsniņa, saprotīša, strādāt gribotā un strādāt varoša krievu sieviete. Viņa ir pīrma sieviete — rakstniece Latvijā, kura uzņēmās grūto, loti vajadzīgo bārenu aprūpes darbu. Sim darbam līdz šim mūsu republikā tika pievērsta joti maza uzmanība.

Aicinu nodot savas balsis par cienīto mūsu deputātu kandidāti rakstnieci Marinu Kosteņecku. Esmu pārliecināts, ka viņa godam prātis izstāvēt mūsu latviešu tautas intereses.

A. BRŪVERS.

LTF padomju saimniecības «Rudzāti» grupas loceklis P. S. Honorāru, ja tāds būtu, lūdzam pārskaitīt Latvijas Tautas frontei.

Alternatīvā žēlsirdības kustība

Ja Interfronte radās kā alternatīva Tautas frontei, tad pilsonis Ē. Kārkliņš savu «Zēlsirdības» kustību, acīmredzot, veido alternatīvu M. Kosteņeckas darbībai.

Mēs, rudzītieši (apakšā parakstījušies), vienprātīgi esam izvirzījuši un atzinuši M. Kosteņecku par savu vienīgo deputātu kandidāti. Mēs ticam tai žēlsirdībai, kas nāk no M. Kosteņeckas rokām, caur viņas sirdi.

Rakstnieci un publicisti M. Kosteņecku pazīstam jau daudzus gadus pēc viņas praktiskās darbibas, pēc tākās Rudzētā vidusskola

1987. gada rudenī. Par Ē. Kārkliņu pazinojumu 23. februāra «Lenina Karogs» esam sašutuši. Kategoriski norādījām viņa žēlsirdību — «glābt» mūs no mūsu kvēli atbalstītā deputāta kandidātā.

(52 paraksti)

• Ē. Kārkliņa partijas rajona komitejai adresētā iesnieguma publikācija mūsu laikraksta 23. februāra numurā radījusi lasītāju un vēlētāju vidū lielu rezonansu. Ar vairākiem materiāliem, kuri plēnākuši redakciju, iepazīstinām šīni lappusē. Vēl varam piebilst, ka daudzi cilvēki zvanīgi redakcijai pa tālrundi, lai izteiku savu sašutumu, ka vēstules turpinām saņemt.

Vairākos lasītājos neizpratni radījušas arī publikācijas par 312. Preiļu nacionāli teritorialā vēlēšanu apgabala priekšvēlēšanu sapulces rezultātiem un kurās izskan protests pret to, ka palicis tikai viens deputātu kandidāts — Marina Kosteņecka. Mums pārmet, ka mēs it kā publicējot anonīmas vēstules, proti — norādām tikai parakstu skaitu. Sajā sakarībā varam paskaidrot, ka visām vēstulēm ir konkrēti autori (ari šodien publicētājām), taču tos visus nosaukt diezin val būtu mērķētīgi, jo piemēram, 52 parakstu publicēšana aizņemtu vairāk vietas nekā pats vēstules teksts. Neizpratni daļā lasītāju radījusi arī vēstule, kura parakstīta «Latvijas KP Preiļu rajona komitejas darbinieki». Ja, arī šo vēstuli ir parakstījuši konkrēti cilvēki, un tā nebūt nav anonīma, kā daži uzskata. Tikai gribam pievērst uzmanību vienai niansei — šo vēstuli nav rakstījuši partijas rajona komitejas locekļi, bet gan partijas rajona komitejas aparāta darbinieki.

Un vēl attiecībā uz Ē. Kārkliņa iesniegumu. Diemžēl arī mēs neko tuvāk nezinām ne par šo cilvēku (ridzinieku), ne arī par viņa darbību. Ē. Kārkliņš ir zvanījis redakcijai pa tālrundi un teicis, ka ieradišoties rajonā, lai tiktos ar vēletājiem. Mēs, redakcijas darbinieki, neesam meklējuši ar viņu kontaktus, neesam vākuši un arī turpmāk nevāksim nekādus «kompromitējošus» materiālus par rakstnieci M. Kosteņecku. Ja Ē. Kārkliņam ir ko teikt, lai viņš to atklāti pasaka vēlētājiem. Un pats atbild par saviem vārdiem.

Dīvaini, ka studējot «PSRS Likumu par PSRS tautas deputātu vēlēšanām» neviens no četriem autoriem nav istīti izpratis tā 38. pantu: «...Registrācijai var iesniegt jebkuru skaitu deputātu kandidātu. Lēmumu pieņem ar dalībnieku balsu vairākumū, atklāti vai aizklāti balsojot. Balsošanas kārtību nosaka sapulce. Lēmums (par deputātu kandidātu registrāciju — J. B.) uzskatās par pieņemtu, ja par to nobalsojusi vairāk nekā puse sapulces dalībnieku...». Ja šīs pants liekas nesaprotams, var lepazīties arī ar nākošo — 39., kur reglamentēta kārtība, kādā izvirzāmi PSRS tautas deputātu kandidāti no sabiedriskām organizācijām. Izvirzīšanas kārtība, protams, ir tāda pati kā 38. panta, tākai šeit formulējums konkrētāks: «...Kandidāti uzskatāti par izvirzītām, ja par viņiem nobalsojusi vairāk nekā puse attiecīgo orgānu locekļu».

Jā, tik tiešām likumā nav runa par 50 procentiem. Bet vēl viene nav viens un tas pats? Raksta autoriem nevajadzētu spekulēt ar likuma teksta neprecīzitām un izmanto tās savās interesēs. Jāsaka, tresta darbinieku priekšlikums par visu izvirzīto deputātu kandidātu reģistrāciju neizteikt nekādu kritiku. Diemžēl līdzīga prakse, pārkāpot vēlēšanu likumu, tiek praktizēta arī dažos citos vēlēšanu apgabalos. Seiž skaidro-

J. BRENCIS,

Līvānos

● Ka jau informējām mūsu laikraksta iepriekšējā numurā, sestdien, 1989. gada 25. februārī, Preilos notika rajonā dzīvojošo tautu konference, kurā dažādu tautību cilvēki ieinteresēti runāja par daudzām šobrīd ļoti akūtām mūsu dzīves problēmām.

● ATTĒLOS: konferences laikā; delegātus un viesus uzrunā orgkomitejas priekšsēdētāja, Latvijas KP rajona komitejas sekretāre I. Jansone.

J. SILICKA foto

ALEKSANDRS Kononovs dzimis 1895. gada 13. (25.) marīnā nelielā miestīnā netālu no Daugavpils.

Zēns uzauga lauku plašumā. Viņš labi pazina latviešus — zemniekus un kalpus, novēroja viņu dzīvi, darbu, paražas un iemīlēja viņus. Vēlāk, kad A. Kononovs kļuva rakstnieks, bērnības atmiņas atdzīvojās vina Isajos un garajos stāstos, kas bija veltīti latviešu tautai un tās brīvības cīnītājiem.

Puisēns agri zaudēja tēvu, pat atcerēties nevarēja, jo tēvs nomira, kad viņš vēl nebija gadu vecs. Saša atcerējās vecteju, spēcīgu sirmgalvi, kas ritā izgāja tīrumā un atgriezās mājās vēlu vakarā. Gimene dzīvoja ļoti pietīcīgi, bet bērni mācījās, agrīsāk strādāt. Bērnībā Saša ļoti iemīlēja grāmatas — ar sajūsmu lastīja krievu klasisko dailliteratūru. Milākā grāmata bija Goča «Tarass Buļba».

Aleksandrs mācījās Daugavpils reālskolā, pēc tam Pēterburgas universitātes juridiskajā fakultātē. Taču nedz reālskola, nedz universitāte viņu neapmierināja. Reālskola bija tipiska cara laika krona skola, kur mācīja slikti un pavirši, un ne to, kas bērniem bija — nepieciešams. Skolas gadus Aleksandrs vienmēr atcerējās ar smagu sirdi. Ari jurisprudence viņu maz interesēja: par juristu viņš nekad nav strādājis.

Aleksandrs Kononovs strādāja par skolotāju, bija pedagoģs augstākajos komandieru kursos. Galveno ievirzi viņš guvis, studējot Lenīna darbus un iepazīstoties ar vīna dzīvi. Ne vienreiz vien viņš bija izteicīgs, ka Lenīna darbu studēšana devusi viņam tādas zināšanas un iedvesmojošas idejas, kas nosacījušas vīna daiļrades virzienus.

A. Kononova pirmsromāns nāca klaja 1934. gadā. «Mefistofela gāšana» attēloja rūpniecas strādnieku dzīvi pirmās piecgades laikā. Dažus gadus vēlāk sāka parādīties rakstnieka pirmie stāsti par Lenīnu. Viņš vāca un pētīja Vladimīra Iljiča biogrāfijas materiālus, runāja ar laikbiedriem, pierakstīja vīnu stāstījumus, pēc tam tos salīdzinādams ar Lenīna idejām. Rakstnieka spalvai pieder vairāk nekā trīsdesmit stāsti par Lenīnu.

Prozaiķim ir kāds stāsts par Lenīna pazīstamo runu 1906. gada maijā strādnieku sapulce Pēterburgā. Pirms Vladimīra Iljiča uzstājušies menševiki un kadeti, iegāvodami strādniekiem, ka viņus, strādniekus, saistot ar kapitālistiem vienas

saites, tāpēc ka vīrus visus it kā vienādi apspiežot carisms. Lenīns bija sašutis par šīs agitācijas meligumu un kundzisko attieksmi pret strādniekiem. Ar viņiem, acīnredzot, neviens nav gribējis nopietni runāt. «Es pacentīšos runāt tā.» Vladimirs Iljičs teicis, «lai pat šeit sēdošajiem zinātnieku kungiem būtu saprotams.» Un viņš ļoti vienkārši izklāstījis strādnieku šķi-

Mūsu novadnieki

Aleksandrs Kononovs

ras, buržuazijas un carisma savstarpējo attieksmu būtību, parādīdam ekspluatācijas formas. Strādnieki tik labi sapratuši Lenīnu, ka, tikielz viņš beidzis runu, pieprasījuši slēgt sapulci. Strādnieki nolēmuši parādīt, kādi viņi «vientieši»: beigt sapulci ar bolševistisku runu, bet tiem, kas ir pret revolūciju, nedot vārdu.

Kononovs veiksmīgi turpināja Gorkīa aizsāktā tradīciju Lenīna attelošanā literatūrā.

Lielā Tēvijas kara gados top apraksti, īsie un garie stāsti — «Rūgtie dūmi», «Sergeja Gluškova dienas» un citi. Tie stāsta par padomju tautas jauno paudzi, par Dzimtenes aizstāvju varonu paaudzi.

A. Kononova apjomigākā darba — romāna «Uzticīgā sirds» pirmā daļa iznāca 1949. gadā. Mežabräji — tā sevi saucā latviešu partizāni 1905. — 1907. gada revolūcijas laikā. Par viņiem tad ļoti ir stāstīts romāna pirmajā daļā «Pie Dzelzs strauta».

1906. gada pirmajos mēnešos, kad vēl nebija sadzījušas Maskavas strādniekiem cīrstās ūsimīgās brūces, Lenīns izvirzīja ļoti svarīgu — kartējo uzdevumu: «Mums jāsakopo Maskavas, Doneckas, Rostovas un citu sacelšanos piederēt, plaši tās jāpopulārizē, neatlaidīgi un pacetīgi jāgātavo jauni kaujas spēki, jāapmāca un jānorūda tie vairākos partizānu kaujiniecīkos pasākumos.» Lenīns Izskaldroja, ka proletariāta atbrivošanās kustībā ir tādi perodi, kad partizānu kustību, kas uzliesmojusi pēc tautas masu iniciatīvas, ir nenovēršama un nepieciešama. To vajag organizēt un virzīt. Lenīns atsaucās uz Latviju, kur

1906. gada pirmajos mēnešos, kad vēl nebija sadzījušas Maskavas strādniekiem cīrstās ūsimīgās brūces, Lenīns izvirzīja ļoti svarīgu — kartējo uzdevumu: «Mums jāsakopo Maskavas, Doneckas, Rostovas un citu sacelšanos piederēt, plaši tās jāpopulārizē, neatlaidīgi un pacetīgi jāgātavo jauni kaujas spēki, jāapmāca un jānorūda tie vairākos partizānu kaujiniecīkos pasākumos.» Lenīns Izskaldroja, ka proletariāta atbrivošanās kustībā ir tādi perodi, kad partizānu kustību, kas uzliesmojusi pēc tautas masu iniciatīvas, ir nenovēršama un nepieciešama. To vajag organizēt un virzīt. Lenīns atsaucās uz Latviju, kur

partizānu darbība bija saistīta ar bolševiku partiju un pilnīgi atbildētās norādījumiem.

Sis Kononova vēstījums par «mežabräjiem» pievērsa sev Latvijas veco bolševiku uzmanību. Eduards Polis rakstīja: «Kurš gan no vecākās paaudzes cilvēkiem neatceras «mežabräļus», šos bezbalīgos latviešu partizānus, kas no 1906. gada izvērsa plašu pret cara soda ekspedīciju dalībniekiem un rikoja uzbrukumus baronu pilim, apbrunoja tautu revolucionārai ciņai pret verdzinātājiem...»

Trilogijas otrā daļa «Daugavas krastā» iznāk 1952. gadā un pēdējā — «Ritausma pār pilsētu» — 1957. gadā. Otrajā daļā parādīta cara laika skola Daugavpili — ar audzinātājiem izspiegotājiem, skolotājiem formālistiem un tumsoniem. Pat jaunāko klašu skolēni, starp kuriem daudzi nāk no darba cilvēku ģimenēm, izcīna sīvu karu pret nemākulīgajiem audzinātājiem. Zēni, kas dedzīgi nosoda ikvienu netaisnību, kļūst par revolucionāriem, — par to tiek stāstīts trilogijas nobeiguma daļā.

«Uzticīgā sirds» adresēta bērniem. Autors it kā lūkojas pasaule ar savu jauno varonu acīm un pie tam nemaz nevienāršo istenību, par kuru stāsta. Sākumā darba varonji ir vel pavisam jaunini: dārznieka dēlēns Griša Sumovs un mežsarga atvase Jānis Redals; viņi abi ir jauki zēni. Tāpat kā visi puikas pasaulei, viņi nīst netaisnību, alkst pēc taisnības, grib veikt varoņdarbus un tapēc instinktīvi tiecas pie «mežabräļiem», pie revolucionāriem, kļūst par pleaugušu cīnītāju palīgiem. Un tas viņiem ir pa spēkam. Viņi ir gatavi gan izkauties, gan «buskus» paspēlēt, bet tomēr pievēršas nopietnai ciņai. Protams, viņi apzinās tās lielumu, un piedālīšanās tajā, cik to atļauj spēki, sagādā viņiem lielāku prieku nekā «busku» spēlēšana...

Lielākā autora veiksme, viņa stāstījuma galvenā vērtība ir tā, ka Kononovam izdevies parādīt cileno, ciešo draudzību starp latviešiem, krieviem, kuri kopā Latgalē veidoja «mežabräļu» vienības. Lasiņājam lesakūnēvērīt uzmanību ļoti vietvārdēm — Penjāni, Zaķiši, Rebeniški un citiem, kuri tā valciā tādi asociējas ar mūsu novadu.

Krievu padomju rakstnieks Aleksandrs Kononovs miris 1957. gada 28. oktobrī Maskavā.

Mūsu bibliotēkās ir pieejami viņa stāsti par Lenīnu un trilogija «Uzticīgā sirds». Tā 1962. gadā izdoja arī latviešu valodā.

V. ROMANOVSKIS

žošanas apvienība «Linas» ar Kinas speciālistiem parakstījusi līgumu par kopīga uzņēmuma celtniecību Baotavā.

Šī linu pārstrādes kompleksa projektišanu un celtniecību apņemusies veikt Lietuvas apvie-

nība. Tāpat tā savos cehos apmācis kīniešu speciālistus. Produkciu ražos un realizēs kīnieši, kas daļu no peļņas pārskaitīs apvienībai «Linas».

LATINFORM preses dienests

Kā jūgsi, tā brauksi

Pieci Daugavpils rajona padomju saimniecības «Silene» strādnieki par lētu naudu iegādājušies saimniecībā traktorus. Visā rajonā šādi rūpīcā rāzoti traktori, kas noteiktu laiku no kalpojuši kolhozu un padomju saimniecību tīrumos, pieder jau apmēram divsim piecdesmit cilvēkiem. Tie pirkti par 300 — 700 rubļiem. Pašu rokām traktoriņus montējuši galvenokārt saimnieki, kas noslēguši notmas darbīgumus.

Lai tērauda kumejiem sagādātu vajadzīgos «iejūga piederumus», — bet tas nebūt nav vienkārši. — Daugavpils rajonā saimniekota paštaisītu kartupeļu stādīmo mašīnu, sējmašīnu, kultivatoru un cita inventāra izstāde. Labākos paraugus, ko izraudzījušies potenciālie pircēji, savās darbnīcās apņēmusies izgatavot lauktehnika, kā arī vairāki kolhozi un padomju saimniecības. V. RUDOJS, LATINFORM korespondents

Speciālists atgādina

Pienam — augstāku kvalitāti

Augstas kvalitātes piena iegūšana nodrošina ledzīvotāju apgādi ar veselīgu uzturu, kā arī cilvēku veselības saglabāšanu.

Kādas kvalitātes pienu sāmam mēs? Piena kvalitāte (pēc valsts standarta prasībām) pēdējos gados pēc tīrības, bakteriologiskās tīrības un skābuma ir uzlabojusies. Gandriz 92 procenti piena, ko pienemam, ir pirmsāšas. Ar šādiem rezultātiem gan laukums, gan rūpniecības darbinieki it kā varētu būt apmierināti. Tomēr ikdienā jāsastopas arī ar nelāgiem faktiem un skaitlēm.

Reduktozes metode, ko līdz šim lietojam, pienā kvalitātes kontroles mikrobioloģisko tīrību objektīvi neuizrāda. Reduktozes pārbaudes rezultātus loti iespaldo anormāla piena plejaukums un inhibitoru klātbūtnē. Par anormālu saucam tādu pienu, ko devušas ar mastītu sliemas govīs. Savukārt inhibitori var būt mazgāšanas un dezinficēšanas līdzekļu paliekas traukos un piena vados, kā arī antibiotikas, kas nokļuvušas pienā nēc govīju ārstēšanas. Inhibitori ir vielas, kas nomāc pienskābo baktēriju darbību pienā, rāzojot sierus.

Lielu iespaidu atstāj arī pesticidi un herbicidi pārmērīga lietošana ganibū zālājos, kā arī dažādu konservantu pārdozēšana lopbarībā. Pēdējos gados ir izstrādātas un ieviestas vairākas metodes šo vielu noteikšanai.

Sodas, hloralkalū vai kāda cīta mazgāšanas vai dezinficēšanas līdzekļu pieļiešana, tāpat kā ūdens pieļiešana, ir plena «vilkāšana». Tas pazeminā produkta kvalitāti, padara to uzturam un pārstrādāšanai nederigu. Sāds pieni rāda sarežģījumus sieros, jo ražošanas procesā pieļadas pienskābes mikroorganismi, kuri ir loti jūtīgi pret inhibitoru klātbūtni. Siers, kas ražots no šāda piena, ir brākis.

Sākot ar 1988. gada 1. septembrī, ir izmaiņas NO 2 VVST-13264-70 prasībās. Ja pieni pārbaudes dienā uzrāda inhibitorus, kaut gan visi citi pārējie kvalitātes rādītāji ir labi, tomēr visa piegādātā piena partija

tieka novērtēta kā bezķiras. Ja nākamajā dienā atkārtotas pārbaudes laikā atkal ir konstatēti inhibitori, piens ir aktu tiek nosūtīts atpakaļ uz saimniecību.

Sis noteikšanas metodes galvenais trūkums ir tas, ka, iešķaitot parauga noņēšanu, analīze ilgst apmēram 3 stundas, bet saskaņā ar apstiprināto instrukciju piens ir jāpieņem 45 minūšu laikā.

Zināmas bažas rada piens, ko saņemam ar stipri izteiktu skābarību piegaršu.

Siera rāzotājiem vajag pienu, kuram ir augsts olbaltumvielu saturs. No tā daudzuma ir atkarīgs siera produkta iznākums un kvalitāte. Rūpīcāi piegādātās pieni vidēji satur 3.0 — 3.3 procentus olbaltumvielu. Pēdējā laikā dažas saimniecības piegādā pienu, kurā olbaltumvielu saturs ir krasī samazinājies. Piemēram, K. Markska kolhozs — 2,59 procenti, «Dubna» — 2,59 procenti, Raina (Pelečankas, Gaigalavas fermas) — 2,58 procenti. Sis pat saimniecības Raudavkas, Garkalnes, Alzkalnes fermās — 2,69 procenti, kolhozagrofirmā «Krasnij Oktjabrjs» (piena ferma «Duntiški») — 2,59 procenti.

Lei mūsu uzturam un pārstrādei būtu labas kvalitātes piens, tas ir atkarīgs no ārstākiem, kādos to iegūst fermās. Galvenie priekšnoteikumi augstas kvalitātes produkcijas iegūšanai visiem ir zināmi — sanitāri higiēnisko noteikumu ievērošana govju slaukšanā un piena pārstrādā, atbilstošs govju ēdināšanas, turēšanas un kopšanas režīms. Diemžel ne visi lopkopēji šīs prasības ievēro.

Nobeigumā jāteic, ka pieni fermu laudīm un lopkopēbas speciālistiem sava darbs jāveic rūpīgāk, kvalificētāk un disciplinētāk. Ja būs katras un visu atbildību, tad iedzīvotāju uzturā nonāks tikai kvalitatīvi piena produkti.

O. KIVKO, kolhozagrofirmas «Krasnij Oktjabrjs» Preili siera rūpīcas iezīvielu kvalitātes tehnoloģe

Panevēža un Baotava

Kā informē laikraksts «Sovetskaja Litva», Panevēžas ra-

Preiļu rajona tautu konferences rezolūcija

Preiļu rajona tautu konference atbalsta Latvijas PSR Tautu forumā pieņemtās rezolūcijas, kā arī priekšlikumus PSKP CK Plēnumam «Par starpnacionālo attiecību pilnveidošanu PSRS» un viennozīmigi atsaucas Latvijas PSR Tautu foruma «Aicinājumā visām Padomju Latvijas tautām» teikajam:

«Latvijai jaattīstās PSRS sātāvā kā suverēnai republikai, kuras tiesibām jābūt ne tikai pasludinātām PSRS Konstitūcijā, bet arī nodrošinātām, iekļaujot tajā nepieciešamos tiesiskos mehānismus šo tiesibu reālai nodrošināšanai.»

«Latviešu tautai Latvija ir tēvzeme, pasaule vienīgā vieta, kur tā var dzīvot, attīstīt savu valodu un kultūru. Sekmēt šādu attīstību ir ne tikai katra latvieša, bet arī jebkura republikas iedzīvotāja internacionāls pieņķums.»

Preiļu rajona tautu saimei ir risināmi arī savi konkrēti uzedumi, lai Latvijas PSR Tautu foruma rezolūcijas īstenošas dzīvē.

Preiļu rajona tautu konference atzīst, ka jānodrošina lauk-saimniecības prioritāte un sociāla taisnīguma principu ievērošana resursu un līdzekļu sadalē stārp rajona pilsētām un ciešiem, nemot vērā infrastruktūras nodrošinājuma līmeni. Ieteicams darba kolektīviem materiāli pabalstīt maznodrošinātos pensionārus.

Patstāvība sava rajona budžeta veidošanā un iedzīvotāju nodrošinājumā ar pārtiku rada reālu pamatu arī republikas un PSRS tautas saimniecības nostiprināšanai. Rajona attiecīgām organizācijām jāpalīdina esošās jaudas rajona iedzīvotāju pilnīgai nodrošināšanai ar piena un gaļas produktiem. Rūpniču pasažināšana un rekonstrukcija veicama, pamatojoties uz republikas vajadzībām pēc attiecīgās produkcijas, un pielaujama tādā tehniskā līmenī, kas nodrošina strādājošo skaita un apkārtējās vides piesārņošanas samazināšanu. Jaunu rūpniču celtniecības gadījumā jāvadās pēc attiecīgās pilsētas darbaspēka bilances un ekoloģiskā stāvokļa.

Katram uzņēmumam un darba kolektīvam veicami konkrēti pasākumi dabas piesārņošanas novēršanai, dabas zāļas rotas un ūdeni aizsargāšanai, paaugsti-

not vadītāju personisko atbildību.

Veselības aizsardzības ministrijas iestādēm nekavējoties jāuzsāk zinātniskie pētījumi par rajona iedzīvotāju veselības stāvokli sakarā ar izveidojušos eko-līgiskos situāciju un jāinformē par pētījumu gaitu un rezultātiem.

Latgales kultūras mantojuma un Preiļu rajona kultūrvēstures apzināšanas nolūkā jānodrošina Tautas universitātes darbība. Latvijas Kultūras fonda Daugavas programmas izpilde, jāpānāk Latgales nacionālā parka statusu piešķiršana attiecīgajai Aglonas un Rušonas ciemu teritorijai. Latgales kultūras uzplaukuma veicināšanai panākt kaut nedēļas laikraksta un kalendāru izdošanu latgaliešu valodā. Latvijas radio un televizijas programmas paredzēt regulāras pārāides latgaliešu valodā.

Jārūpējas par rajona vēstures un kultūras pieminekļu restaurēšanu, saglabāšanu un sakoptību (tai skaitā arī kapsētu).

Jārūpējas par tautas atmiņas apgūšanu, darba tiku mu un arodprasmes atdzīšanu. Jāpilnveido mākslas un mūzikas propaganda. Jāatbalsta un jāaktivizē žēlsirdības kustība. Jāaktivizē masu fiziskās kultūras un sporta formas paaugstināšana iedzīvotāju veselīga dzīvesveida nostiprināšanā. Konference atbalsta LOK nodibināšanu republikā.

Lai sekਮētu rajonā dzīvojošo tautību nacionālās kulturas attīstību, jānodrošina kultūras materiāli tehniskā bāze.

1958. gada un 1984. gada izglītības reformas nedeva gaidītos rezultātus, tāpēc tiek izstrādāta jauna vidējās izglītības koncepcija, nacionālās skolas koncepcija, kurā viss audzināšanas saturs balstītos, pirmkārt — uz savas tautas, otrkārt — uz PSRS un pasaules tautu kultūru. Skolās ieviešams vienāds mācību gadu skaita, neatkarīgi no mācību valodas. Bez cierpas pret savu tautu nevar būt cierpas pret citām tautām — tas ir pamatu pāmats internacionālajai audzināšanai. Mācību plānu, programmu un mācību grāmatu izstrādāšanu ne mazāk kā 60 procenti nodot republikas Tau-

tas izglītības ministrijas komitetes.

Sakarā ar apspriešanai nodošto LPSR Valodu likuma projektu Preiļu rajona tautu konference atzīst, ka ir nepieļaujama 6. pantā paredzētā iespēja, ka tautas deputāts varētu nezināt LPSR valsts valodu, nepieņemams šai pantā iekļautais noteikums, ka darbinieku sarakstu, kurīem nepieciešamas latviešu un krievu valodas zināšanas, un šo zināšanu apjomu nosaka ministrijas un resori. Nepieņemams ir 14. panta 2. un 4. rindkopas, kas ir pretrunā ar latviešu valodas kā valsts valodas statusu, jo projekta parezētājā redakcijā jauns resoriem apiet valodas likumu. Svitrojāms punkts lēmuma projektā «Par Latvijas PSR Valodu likuma spēkā stāšanās kārtību», jo Latgale jau tā ir pārāk daudz cieši dažādās vēstures peripetijs. Turpināt Latgales iedzīvotāju noniecināšanu nav pieņemams ne no cilvēciskā, ne no juridiskā, ne no valstiski konstitutionālā viedokļa.

Baznīca Šodien grib būt sa biedrības līdzvērtīga, aktīva un nepieciešama daļa pārbūves gaitā, tāpēc ir atzīstama reliģijas nozīme sa biedrības tikumiskajā atjaunotnē un vispārcilvēciskajā vērtību nostiprināšanā un saglabāšanā. Jārisina jautājums par draudzes īpašumu atdošanu draudzēm.

Sadarbībā ar svešatnes latviešiem mūsu pieňķums ir ne tikai uzturēt kultūras sakarus ar latviešiem plašājā pasaule, bet arī gādāt par to, lai ikviens, kas jūt savu saikni ar Māti Latviju, kļūtu savējais, atrastu savu vietu, kur pielikt roku un prātu, lai varētu mācīties un mācīt, piedalīties ekonomikas stiprināšanā, atjaunot un kopīt mūsu Dzīmtenes ainavu, apgūt un tālāk veidot mūsu kultūru, valodu, tautisku atmodu, dziesmu un deju, sporta dzīvi.

Preiļu rajona tautu konference apliecinā, ka vienprātība, sa-tīcība ir svētības, labklājības un spēka avots, kas visvairāk var stiprināt un spirdzīnāt mūsu tau-tu, mūsu rajona 29 tautību lielu saimi.

Atbalstāmi ir LPSR Augstākajai Padomei iesniegtie briekšlikumi par LPSR valsts karogu atzīt sarkanbaltsarkano karogu, par LPSR valsts himnu atzīt «Dlevs. svētī Latviju!».

INFORMĒ

01

8. februārī Līvānos elektrovadu iissavienojuma dēļ izcēlās divi ugunsgrēki: M. Smirnovas automobiļi (Rīgas ielā 8 a) un T. Semjona dzīvojamā mājā (Vidzemes ielā 43).

13. februārī Preiļos, Plavīnu ielā 11, K. Sēvastjanova šķūni notika ugunsgrēks. Te iemesls bija elektroiekārtas ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana. Tajā pašā dienā elektrovadu iissavienojuma dēļ ugunsgrēks notika Stabulnieku ciema Mežamīciļišu sādžā M. Mičules dzīvojamajā mājā.

21. februārī Rušonas ciema Kiškovas sādžā A. Alīžāns dzīvojamā mājā no bērnu rotālāšanās ar sērkociņiem notika ugunsnelame, gāja bojā 1985. gada dzimušais I. Alīžāns.

Par ugunsdrošības noteikumu neievērošanu pie administratīvas atbildības saukt 18 cilvēki. Vienu vidū — agrofirmas «Krasnij Oktiabrj», galvenais zootehnikis A. Malisevs (40 rubli), agrofirmas «Krasnij Oktiabrj» 1. ražošanas iekārtu viedītāja palīgs P. Pastars (15 rubli), linu fabrikas galvenais inženieris mehānikis V. Starovovs (15 rubli).

23. gadijumos alizliegt izmantot krāsns. elektroiekārtas un citus agregātus.

I. REGULEVSKIS.
ugunsdrošības dienesta inspek-tors

Mākslas filma

„Dārgā Jeļena Sergejevna“

Lai par šo filmu ieinteresētu skatītājus, pietiekami pa-teikt, ka to inscenējis Eldārs Rjazanovs. Mūsu kinomāksla nav rodami daudzi režisori, kas visplašākās skatītāju masās būtu iekarojuši tipat lielu popularitāti. E. Rjazanovs skatītāju uzticēšanos nodrošinājis ar ilggadējo darbu demokrātiskajā komēdijas žanrā.

Taču šoreiz skatītāji jābrī-dina, ka filma «Dārgā Jeļena Sergejevna» nebūt nav komēdija. Tā ir skumja, pat

rūgta kinolente. Patiesīgs stāsts par mūsdienu pusau-dzīiem, kuri sevi koncentrēju-si tās sabiedrības daudzos netikumus, kas viņus audzinā-jusi.

Scenārija autore — L. Ra-zumovska, E. Rjazanovam piedaloties.

Lomās: M. Nejolova, N. Ščukina, F. Dunajevskis, D. Marjamovs, A. Tihomirovs.

«Mosfiļm».

Filmu demonstrē rajona kinoteātris.

Redaktors P. PIZELIS

CIENIJAMIE PREIĻU KARA UN DĀRBA VETERĀNI!

Ielūdzam jūs uz Preiļu pilsētas kara un darba veterānu organizācijas pārskata un vēlēšanu sapulci, kura notiks 1989. gada 3. martā plkst. 18.00 rajona kultūras namā.

Programmā:

1. Kara un darba veterānu padomes pārskats.
2. Padomes vēlēšanas.
3. Koncerts.

Darbībās bufete.

Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomiteja
Preiļu pilsētas kara un darba veterānu padome

INDIVIDUĀLO BIŠU DRAVU IPAŠNIEKU IEVĒRĪBAI

Preiļu rajona agrokooperatīvā biedrība dara zināmu, ka šī gada II ceturksni tiks iedalīts cukurs — 5 kg uz katru bišu saimi piebarošanai pavasarī.

Lai sanemtu cukuru, dravas īpašniekiem līdz šī gada 15. martam obligāti jāierodas agrokooperatīvajā biedrībā (līdzi jābūt dravas pasei un biedra kartei), lai neņemtu uzkatītu cukura saņemšanai.

Dravu īpašnieki, kuri nebūs reģistrējušies līdz šī gada 15. martam, cukuru nesaņems.

Reģistrācija notiks katru dienu Preiļos, Brīvības ielā 5. a no plkst. 9.00 līdz 18.00, izņemot sestdienas un svētdienas, bet Līvānos — Rīgas ielā 81, biedrības veikalā no plkst. 9.00 līdz 18.00, izņemot svētdienas un pirmadienias.

Valde

CĒSU ARR RIEPU REMONTA CEHS

neierobežotā daudzumā pieņem atjaunošanai šādu izmēru automobilu riepas no kooperativiem un individuālajiem pasūtītājiem:

6.15-13 (cena — 11,90 rubli), 5.90-13 (12,30 rubli), 6.45-13 (12,30 rubli), 6.95-16 (13,50 rubli), 6.40-13 (13,50 rubli), 6.50-16 (15,70 rubli), 6.70-15 (13,15 rubli), 7.00-15 (13,85 rubli), 7.35-14 (14,20 rubli), 185-15 (13,50 rubli).

Pagaidām cehs garantē pasūtījuma izpildi jums vēlamā termiņā. Ir iespēja izvēlēties protektora zīmējumu.

Pasūtījumus pieņem darba dienās Cēsīs, Kronvalda ielā 40 no plkst. 8.00 līdz 16.00, izņemot mēneša pirmo darba dienu. Tālrūnis: 22893.

Vēstule redakcijai

Vai tas ir demokrātiski?

24. februārī Preiļu pilsētas izpildkomitejā notika pilsētas veterānu padomes sēde. Pie-dalījās mazliet vairāk nekā pu-še padomes locekļu. Sakarā ar to, ka 3. marta notiks pilsētas veterānu padomes atskaites sanāksme, galvenais šī sēdes darba jautājums bija kandidātu noteikšana jaunajam padomes sastāvam.

Pirmās kārtām bija uzskaitīti visi klātesošie un tad vēl citi — kāds kuram ienāca prātā. Pēc nacionāla sastāva no 23 kandidātiem tikai 4 val 5 bija latvieši. Man radās protests pret šādu nedemokrātisku pieejumu šī jautājuma risināšanā. Vai tad šiem 13 — 14 padomes locekļiem ir tiesības lemt par jauno padomes sastāvu un pirmās kārtām ieteikt pašiem sevi? Es sa-vu kandidātu atsaucu.

Es izteicu protestu un aizrādiju, ka šāda padomes sastādīšana ir ieteikšana «no augšas», ka padomes locekļu kandidāti

jāizvirza veterānu kopsapulce, kur arī būtu patiesa demokrātija. Atbildes vietā no dažiem klātesošajiem sanāmu, var teikt, pat rupjus izteicēnus. Es biju spiesta atstāt sēdi.

Neatzīstu savā rīcībā nekā nepareiza. Es tikai gribu, lai tiešām visur būtu ievērota demokrātija. Mūsu pilsētā ir tik daudz darboties spējīgu veterānu — gan skolotāju, gan ārstu, gan citu profesiju pārstāvju. Vai nav laiks laut arī viņiem ielikt savus spēkus pārbūves procesā? Kaut mēs esam jau veterāni, mums jājēt līdzīgi laika garam. Diemžēl līdzīnējā padomes sastāvā ir daži ar novecojušām domāšanas spējām, kuriem negribas neko mainīt.

Taču taisnīgumam, atklātībai un godīgumam jābūt visur. Arī veterānu padomes darbībā.

P. SKŪTELE

P. S. Honorāru novēlu Latvijas Kultūras fondam.

LENINA

● MŪSU ADRESE:
228250, Preiļos,
Komjaunatnes ielā 1.

KAROGS